

Az is baj, ha a szív túl nagy

Az ember, akit Ovénak hívnak

Már az akasztásra alkalmas köteleket sem gyártják olyan tartósra, mint régen. Nem könnyű egy magányos, mogorva, makacs öregembernek kinyírnia magát akkor, ha az egész világ összeesküdik ellene. De miközben Ove (Rolf Lassgård) sziszifuszi küzdelmet folytat, hogy beelőzze a természetes halált, annyira megszeretjük, hogy a végén még megsiratnánk, ha sikerrel járna. Zord külseje és undok modora ellenére, vagyis épp ezzel együtt olyan, mint egy magányos, faramuci hős egy felnőtteknek szóló, szarkasztikus humorú, keserédesen kedves mesében.

Fredrik Backman svéd kortárs ontja magából a hamisítatlanul skandináv „Forrest Gump-történeteket”. A legnépszerűbből alig egy évvel a megjelenése után már pompás film is készült, mely felér az olyan közönségkedvenchez, mint a Jön Harold! vagy A százéves ember, aki kimászott az ablakon és eltűnt. Ove ugyan elsőre mindenbe és mindenbe bele-

Menni vagy maradni?

FOTO: VERTIGOMEDIA.HU

köt, mégis ő lesz a szomszédjába költöző, hangos és kellemetlen svéd-perzsa házaspár gyerekeinek legcukibb pótnagypapája. Dacból befogadja a kóbor macskát, akit mindenki utál, csakúgy, mint a családja által elűződött fiatal meleg srácot. Gyermekkori visszaemlékezései leleplezik, mi-

ért ilyen tüskés, és miután elmeséli néhai felesége, Sonja történetét, nehéz szívvel megértjük azt is, miért próbál ennyire elkeseredetten utánamenni.

„Ove fekete-fehér ember volt. Sonja színes. Ő volt az összes szín Ove életében” – olvadhat a szívünk, mert az ilyen szerelem ak-

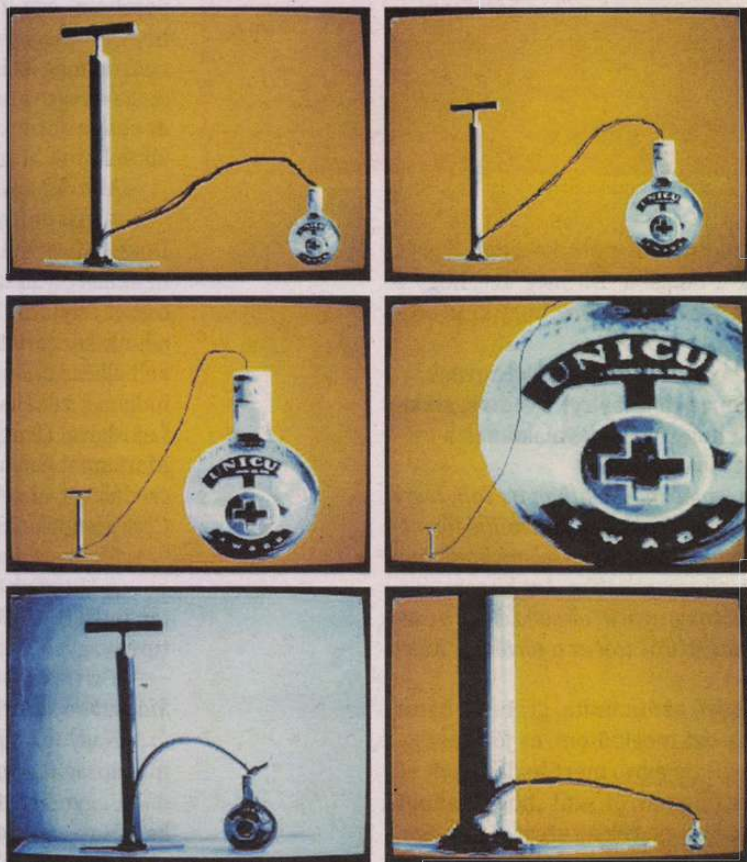
kor is különleges, ha nem minden alakul úgy, mint a regényekben. Ám egy nap kiderül Ove titka: túl nagy a szíve, ami akár halálos is lehet. Innen már végképp egybefolynak a könnyek és a kacagások, mert nincs olyan tragédia, amin ne lehetne őszintén nevetni, csak bírjuk szívvel. **B. O.**

Cikázó pontok varázsa

Magyar művészek és a számítógép – Egy kiállítás rekonstrukciója, Magyar Nemzeti Galéria

Számítógép-bolondoknak és programozóknak lehet igazi csemege a Magyar Nemzeti Galéria időszaki kiállítása, amely a magyar művészeti élet számítógépes technikához való viszonyát dokumentálja a rendszerváltás környékén. A tárlat részben egy 1990-es franciaországi kiállítás rekonstrukciója, akkor Lille-ben az új médiaművészet egyik jelentős kurátora, Joël Boutteville válogatta ki kilenc magyar alkotó munkáit – később két másik helyszínen is bemutatták. Az alkotásokat sokáig elveszítettnek hitték, de kiderült, hogy a kurátor megőrizte azokat, így ismét a nagyközönség elé kerülhettek más fontos művészek munkái mellett.

A galéria termeiben bepillanthatunk abba, hogyan

■ **Megtekinthető:**
2016. augusztus 21-ig

használták képek és animációk létrehozására a mai szemmel kezdetleges technológiát. Meg lehet nézni Charles Csuri 1967-es Kolibri című alkotását, amely az első, nagyközönség számára

készült számítógépes animáció. A vonalakkal álló rajz előbb szépen lassan szétesik, különböző alakzatokat vesz fel, hogy végül újra egy madárrá álljon össze – nem hangzik hatalmas teljesítménynek, akkoriban mégis többszekerényi számítógép kellett megalkotásához. Az első komputeranimációs program-

nyelvet, az Animát megalkotó Csuri volt az, aki először meglátta a művészi alkotás lehetőségét az új technológiákban. Ehhez azonban nem csak alkotói vénára és kreativitásra volt szükség az 1960-70-80-as években, de komoly tudományos érdeklődésre is. Több tudós és intézet összefogására volt szükség például a magyar származású John Halas (Halász János) 1980-ban készült 10 perces Dilemma című animációs filmjének elkészüléséhez, amelyet az USA-ban a Jedi vizszipar kísérőfilmjeként vetítettek a mozik. Magyarországon a '70-es évek neoavangárd mozgalmi kezdtek el használni a számítógépet művészeti alkotások létrehozására, a kiállítás pedig a korabeli fogadtatásra is reflektál. Kordokumentumnak sem utolsók például a Hannawati P. Ráden a Csokonai Vitéz Műhely nevű posztpunk együttes számára készített videoklipjei, amelyek a rendszerváltás időszakának politikai jelképeit is felvonultatják.

A kiállítás azok számára lehet magával ragadó, akik szívesen csodálkoznak rá: mekkora erőfeszítésekre és technológiai háttérre volt szükség ahhoz, hogy megalkossanak egy kisfilmet, amelyben egy pont elszakad a koordináta-rendszerből, és percekig cikázva keresi a helyét a világban. **SZABÓ KATA**

KÖNYVAJÁNLÓ

Pannon terror

A kisfiú minden éjjel ott aludt a szülei sírjánál – valahol Szíriában. Ott, ahonnan Ahmed Párizsba indult, hogy végül egy ringatózó hajó acélfalú szobájában egy szőnyegporoló-traverzre hasonlító álmányról lógjon meztelenül. Mert Ahmeddel együtt a kisfiú fájdalma beszökött Franciaországba: a férfi egy szerkesztőség munkatársait tüzelte meg, majd menekülése közben egy pékségben lőtt agyon egy nőt – akit előzőleg gondosan kíségetett húgyócsájából.

Kolozsi László könyvét nem tarthatjuk el magunktól, nem hírfogyasztót egzotikus borzongással eltöltő „valahol, valamikor” terrortól ír, hanem arról, amelyik épp most „állítaná falhoz” Európát. És nem, nem csak a Nyugatot. Mert Magyarországnak is megvan a saját terrorja, noha a mindenkori hatalom az elhallgatás újabb és újabb rétegeit hordta rá. Egy repülő startolt el 1975 szeptemberének utolsó napján Ferihegyről, de soha nem landolt Bejrútban. Ugyanis a Földközi-tengerbe csapódott. Hogy miért, annak oka hivatalosan ismeretlen, de az informális fáma arab csoportokról, fegyverszállítmányról, Izraelről szól – és Szíriáról.

KOLOZSI LÁSZLÓ

A bejrúti járat

(Kolozsi László: A bejrúti járat, Athenaeum, 2016, 424 oldal)

A kapocs a „nemzetközi terrorizmus” és a magyar menekülthelyzet között a titokzatosan odavesztett repülő. Az eredő pedig egy napló, amit a Don-kanyart megjárt nagypapa írt, és aminek „belbecsét” az ügyvédként dolgozó unoka próbálja felfejteni. Pechjére, mert egy elvesztett rokon töltőzsinórral fojtogatja. És közben felbukkan egy halálos vírus is, de a végén minden jó lesz, mert a kommandósok mindenkit lekaratézna, és a főhős meg a babája tojással dobálja meg a sást a randa emlékművön (ami valami olyasmi, mint amilyen a Szabadság téren ácsorog).

Precíz lenyomata ez a regény összeesküvés-elméletekből szőtt mindennapjainknak, a szerző nem finomkodik, brutális mondatokkal és képekkel veri bele a valóságot az olvasóba.

–NBGY